



**ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΦΥΣΗ 2000,
Λεωφόρος Μεσογείων 119,
Αθήνα**

ΣΥΝΟΨΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ 10ης ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ

Η 10^η συνεδρίαση της Επιτροπής ΦΥΣΗ 2000 που συγκροτήθηκε με το ΦΕΚ υπ' αρ.248/ΤΕΥΧΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΘΕΣΕΩΝ /26-5-2017, πραγματοποιήθηκε στις 15 Ιανουαρίου 2019 στην αίθουσα συσκέψεων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Μεσογείων 119, Αθήνα.

Παρόντες ήταν τα ακόλουθα μέλη κ.Β.Λυκούσης (Πρόεδρος), κ. Γ. Αλβανόπουλος (εκπρόσωπος του ΥΠΕΝ), κα. Ι. Χριστοπούλου (εκπρόσωπος ΜΚΟ), κα. Μ. Οικονόμου (εκπρόσωπος Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων), κα. Β. Μασούρα (εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης), κ. Σ. Ψαρούδας (εκπρόσωπος ΜΚΟ), κα Π. Παρασκευά (εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης), κα. Σ. Σταυριανοπούλου (εκπρόσωπος Υπ. Πολιτισμού & Αθλητισμού), κος Α. Λεγάκις (ειδικός στο γνωστικό αντικείμενο της Ζωολογίας), κ. Α. Σολωμού (ειδικός στο γνωστικό αντικείμενο της Δασοπονίας), ο κος Π. Παναγιωτίδης (ειδικός στο γνωστικό αντικείμενο της Θ. Βιολογίας-Ωκεανογραφία).

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2690/99 περί συλλογικών οργάνων, διαπιστώθηκε ότι υπήρχε απαρτία.

Στην συνεδρίαση επίσης συμμετείχαν και οι κες Νεύτα-Ελευθερία Βότση και Αθηνά Παναγιώτα Συνεργάτιδες Αν. Υπουργού Περιβάλλοντος & Ενέργειας, και η κα Ειρήνη Βασιλάκη (Τμήμα Προστατευόμενων Περιοχών, ΥΠΕΝ), ως εισηγήτρια του ΠΔ Αξιού.

Θέματα ημερήσιας διάταξης

1. 3^η συζήτηση επί του σχεδίου ΠΔ του Αξιού και τελική έγκριση σχεδίου γνωμοδότησης
2. Εξορύξεις υδρογονανθράκων – Ενημέρωση
3. Άλλα θέματα επικαιρότητας
4. Επόμενη συνεδρίαση

1. 3^η συζήτηση επί του σχεδίου ΠΔ του Αξιού και διαμόρφωση σχεδίου γνωμοδότησης

Σε συνέχεια της 1^{ης} και της 2^{ης} συζήτησης επί του σχεδίου ΠΔ για τον χαρακτηρισμό των χερσαίων, υδάτινων και θαλάσσιων περιοχών των εκβολών των ποταμών Γαλλικού, Αξιού, Λουδία και Αλιάκμονα, της αλυκής Κίτρος και της λιμνοθάλασσας Καλοχωρίου και της ευρύτερης περιοχής τους ως Εθνικό Πάρκο, και σχετικής ηλεκτρονικής αλληλογραφίας που

είχε προηγηθεί μεταξύ των μελών της Επιτροπής, τα μέλη της Επιτροπής Φύση 2000 εξέτασαν την τελική διατύπωση του σχεδίου γνωμοδότησης επί του ΠΔ, την οποία βρήκαν σύμφωνη με όσα είχαν προηγηθεί.

Η κα Παρασκευά επανέλαβε την πρόταση που είχε θέσει στην προηγούμενη συνεδρίαση για ένταξη στο κείμενο της γνωμοδότησης παρατήρησης σχετικά με τη μεταβατική διάταξη 11.β. Επανέλαβε την άποψη ότι η προτεινόμενη στο σχέδιο ΠΔ διάταξη ήταν αντίθετη με την κείμενη νομοθεσία, όπως αυτή αναθεωρήθηκε το 2018.

Ακολούθησε διαλογική συζήτηση κατά την οποία διατυπώθηκαν επί του ζητήματος οι παρακάτω απόψεις:

- Η πρόταση αυτή δεν θα πρέπει να γίνει δεκτή καθώς αφορά τεχνικό και νομικό θέμα.
- Οι διατάξεις που επικαλείται η κα Παρασκευά δεν έχουν εφαρμογή στη συγκεκριμένη περιοχή και επιπλέον θέτουν σε κίνδυνο την προστασία της περιοχής, καθώς πιθανά να οδηγούν σε εξαίρεση κάποιων δραστηριοτήτων από την υποβολή σε περιβαλλοντικούς έλεγχο.
- Η πρόταση της κας Παρασκευά πρέπει να γίνει δεκτή εφόσον διευκρινίζει ζήτημα κείμενης νομοθεσίας και δεν μπορεί να οδηγήσει σε εξαίρεση από την περιβαλλοντική αδειοδότηση.

Μετά από αναδιατύπωση της προτεινόμενης διατύπωσης η Επιτροπή, δέχτηκε κατά πλειοψηφία, να ενταχθεί στο κείμενο της γνωμοδότησης η αντίρρηση της κας Παρασκευά ως ακολούθως:

ο **Άρθρο 11 παρ. β**

«...και να κριθεί από τις αρμόδιες αρχές και το Φορέα Διαχείρισης του Εθνικού Πάρκου...μέχρι την υποβολή δικαιολογητικών»

Η εκπρόσωπος της Δ/σης Αδειοδότησης Επιχειρήσεων και Επιχειρηματικών Πάρκων της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπ. Οικονομίας και Ανάπτυξης εξέφρασε την αντίρρησή της στο ανωτέρω απόσπασμα επικαλούμενη την ισχύουσα αδειοδοτική νομοθεσία.

Στη συνέχεια εγκρίθηκε το κείμενο της θετικής επί της αρχής γνωμοδότησης της Επιτροπής Φύση 2000 επί του ΠΔ «Χαρακτηρισμός των χερσαίων, υδάτινων και θαλάσσιων περιοχών των εκβολών των ποταμών Γαλλικού, Αξιού, Λουδία και Αλιάκμονα, της αλυκής Κίτρου και της λιμνοθάλασσας Καλοχωρίου και της ευρύτερης περιοχής τους ως Εθνικού Πάρκου», στην οποία περιλαμβάνονται και συγκεκριμένες παρατηρήσεις.

2. Εξορύξεις υδρογονανθράκων – Ενημέρωση

Η κα Ι. Χριστοπούλου, ως εκπρόσωπος των περιβαλλοντικών μη κυβερνητικών οργανώσεων, ευχαρίστησε τα μέλη της Επιτροπής που δέχθηκαν ήδη από την προηγούμενη Συνεδρίαση να

ακούσουν τις απόψεις των οργανώσεων αυτών επί του κρίσιμου ζητήματος των εξορύξεων υδρογονανθράκων στην χώρα.

Το θέμα αυτό είναι ένα νέο θέμα για την Ελλάδα, τουλάχιστον στην έκταση που σήμερα δρομολογείται και αποτελεί μία σημαντική απειλή για την προστασία της Ελληνικής φύσης και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, που αποτελούν και τα κεντρικά θέματα αρμοδιότητας της Επιτροπής.

Συνοπτικά, η κα Χριστοπούλου αναφέρθηκε στα παρακάτω:

- Τα εγκεκριμένα με νόμους κύρωσης των συμβάσεων παραχώρησης προγράμματα έρευνας και εξόρυξης υδρογονανθράκων καλύπτουν πολύ μεγάλες περιοχές. Τόσο θαλάσσια, όσο και όλα τα χερσαία οικόπεδα πετρελαίων καταλαμβάνουν ολοκληρωτικά ή τμηματικά πολλές περιοχές του Εθνικού Συστήματος Προστατευόμενων Περιοχών (Natura, εθνικά πάρκα, υγρά τοποι Ραμσάρ, καταφύγια άγριας ζωής κλπ). Συγκεκριμένα, 56 προστατευόμενες περιοχές βρίσκονται εξ' ολοκλήρου και 136 προστατευόμενες περιοχές βρίσκονται μερικώς μέσα σε χερσαία και θαλάσσια οικόπεδα εξορύξεων. Με πολλές ακόμα γειτνιάζουν.
- Το μοναδικό «μέτρο ασφαλείας» που προβλέπεται αφορά τις προστατευόμενες περιοχές στα «οικόπεδα» του Ιονίου, για τις οποίες ισχύει ζώνη αποκλεισμού μόλις 1 χιλιόμετρο, η οποία φυσικά δεν διασφαλίζει την ουσιαστική προστασία σημαντικών περιοχών και οικοτόπων από τις επιβλαβείς εργασίες έρευνας και εξορύξεων. Ωστόσο, συνολικά 90 προστατευόμενες περιοχές (4 εθνικά πάρκα, 2 εθνικοί δρυμοί, 21 καταφύγια άγριας ζωής και 63 περιοχές του δικτύου Natura) γειτνιάζουν με τα οικόπεδα που έχουν παραχωρηθεί από την κυβέρνηση σε πετρελαϊκές επιχειρήσεις για έρευνα και εξόρυξη πετρελαίου και φυσικού αερίου σε Ιόνιο και Κρήτη.
- Η έρευνα και η εξόρυξη υδρογονανθράκων αποτελεί μία σοβαρή απειλή για τις προστατευόμενες περιοχές, και απαρτίθησε πιθανές περιβαλλοντικές επιπτώσεις τόσο στον χερσαίο όσο και στον θαλάσσιο χώρο.
- Στη συνέχεια εστίασε στον κίνδυνο που αντιμετωπίζουν προστατευόμενα είδη από την έρευνα και την εξόρυξη των υδρογονανθράκων, δίνοντας έμφαση σε εμβληματικά είδη των Ελληνικών θαλασσών, όπως είναι τα θαλάσσια θηλαστικά, για τα οποία η Ελληνική Τάφρος, κατά μήκος της οποίας προγραμματίζονται οι περισσότερες από τις έρευνες και τις εξορύξεις, αποτελεί κρίσιμο ενδιαίτημα και οι θαλασσιες χελώνες, για τις οποίες οι ακτές της Δυτικής Ελλάδας αποτελούν κρίσιμο χώρο αναπαραγωγής, ενώ οι θάλασσες σημαντικό τροφικό πεδίο και πέρασμα κατά τη μετανάστευση.
- Έμφαση έδωσε στο γεγονός ότι στις ψηφισμένες από τη Βουλή συμβάσεις, οι εργασίες έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων ορίζονται ως 'εργασίες πετρελαίου'. Τόσο οι συμβάσεις, όσο και οι στρατηγικές μελέτες που προηγήθηκαν, αφορούν το σύνολο του προγράμματος εκμετάλλευσης, καλύπτουν δηλαδή ως ενιαίο σύνολο τόσο την έρευνα όσο και την εξόρυξη και εκμετάλλευση των κοιτασμάτων. Για τις ενέργειες που προγραμματίζονται ειδικά στην πρώτη φάση των σεισμικών ερευνών δεν υπάρχουν επαρκείς πληροφορίες.

- Εντούτοις και παρά τις σημαντικές επιπτώσεις που το στάδιο αυτό μπορεί να έχει στις προστατευόμενες περιοχές και τα προστατευόμενα είδη, οι συμβάσεις παραχώρησης απομειώνουν δραματικά το θεσμικό πλαίσιο προστασίας των περιοχών Natura, καθώς τις εργασίες σεισμικής έρευνας οι συμβάσεις παραχώρησης δεν τις καλύπτουν με την προβλεπόμενη από τη νομοθεσία της ΕΕ δέουσα εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων κατά το 6.3 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ για τις περιοχές Natura. Η εξαίρεση από την υποχρέωση υποβολής σε διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης των εργασιών της φάσης της σεισμικής έρευνας (ανεξάρτητα εάν λαμβάνουν χώρα σε προστατευόμενες περιοχές ή όχι) προκύπτει από τους νόμους κύρωσης των συμβάσεων παραχώρησης, οι οποίες αντί για ολοκληρωμένες μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων που να περιλαμβάνουν και την υποχρέωση δέουσας εκτίμησης απαιτούν μόνο σχέδια περιβαλλοντικής διαχείρισης.
- Τονίστηκε επίσης ο κίνδυνος ατυχήματος, καθώς ακόμα και με την πιο αυστηρή νομοθεσία και την τήρηση των πλέον αυστηρών μέτρων ασφαλείας δεν μπορεί να αποκλεισθεί. Ένα ατύχημα θα έχει πολύ σημαντικές επιπτώσεις όχι μόνο στο φυσικό περιβάλλον, τις προστατευόμενες περιοχές και τα προστατευόμενα είδη, αλλά και σε σημαντικούς τομείς της Ελληνικής οικονομίας όπως είναι ο τουρισμός και η αλιεία.
- Κλείνοντας, σημείωσε ότι πέρα από τις σημαντικές επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα, το θέμα της εξόρυξης των υδρογονανθράκων θα πρέπει να εξεταστεί και υπό τη σκέπη της κλιματικής αλλαγής, της πιο σημαντικής πρόκλησης που αντιμετωπίζουμε σήμερα. Η κλιματική αλλαγή αποτελεί και μία εκ των μεγαλύτερων απειλών για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας.
- Η κατεύθυνση για μείωση της χρήσης ορυκτών καυσίμων είναι δεδομένη και δεν θα πρέπει η Ελλάδα να ξεκινήσει τώρα την έρευνα και την εξόρυξη υδρογονανθράκων. Αντίθετα, θα πρέπει να ακολουθήσει το παράδειγμα χωρών όπως η Γαλλία, η Ισπανία (στα Κανάρια νησιά και τις Βαλεαρίδες), και η Κροατία που έχουν αποφασίσει να σταματήσουν τις έρευνες και την εξόρυξη στα θαλάσσια ύδατα τους.

Ακολούθησε διαλογική συζήτηση με αρκετές διευκρινιστικές ερωτήσεις και τοποθετήσεις των μελών της Επιτροπής.

Ζητήθηκε από την κα Χριστοπούλου να αποστείλει στα μέλη της Επιτροπής έγγραφη ενημέρωση.

Αποφασίστηκε ότι η Επιτροπή θα εξετάσει εκ νέου το θέμα κατά την επόμενη συνεδρίαση, οπότε και τα μέλη της Επιτροπής θα έχουν προετοιμαστεί για να τοποθετηθούν επί του ζητήματος και να αποφασιστεί πώς θα επεξεργαστεί το θέμα η Επιτροπή.

Επίσης, σημειώθηκε ότι θα ήταν σκόπιμο η Επιτροπή Φύση 2000 να εξετάσει και άλλα τέτοια θέματα τα οποία είναι και νέα για τη χώρα αλλά και με πολύ σοβαρές επιπτώσεις όπως είναι και η εξόρυξη χρυσού. Για το θέμα αυτό ζητήθηκε από τον κ. Ψαρούδα να αποστείλει στα μέλη της Επιτροπής περισσότερες πληροφορίες.

3. Συζήτηση για άλλα θέματα επικαιρότητας

- Τα μέλη της Επιτροπής Φύση 2000 ενημερώθηκαν σχετικά με τις παρακάτω εξελίξεις σε θέματα που αφορούν τις δραστηριότητες της Επιτροπής:
 - Είχε τεθεί σε διαβούλευση ν/σ για το θέμα των οικιστικών πυκνώσεων. Η Επιτροπή Φύση 2000 ζήτησε να ενημερωθεί σχετικά από το ΥΠΕΝ για να εξετάσει αν θα τοποθετηθεί στο ζήτημα αυτό και στο βαθμό που άπτεται των αρμοδιοτήτων της στο πλαίσιο που αφορά τη διατήρηση της βιοποικιλότητας.
 - Πραγματοποιήθηκε στις 7/12/2018 ημερίδα του ΥΠΕΝ και του Πράσινου Ταμείου στο πλαίσιο του έργου LIFE-IP 4 NATURA σχετικά με το Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιότητας για τις περιοχές Natura 2000 για την περίοδο 2021-2027, στην οποία συμμετείχαν αρκετά μέλη της Επιτροπής Φύση 2000. Στο πλαίσιο αυτό θα ανακοινωθεί τις προσεχείς ημέρας διαδικασία υποβολής προτάσεων για το νέο ΠΔΠ.
 - Έχει τεθεί σε διαβούλευση από το ΥΠΕΝ, σχέδιο ΠΔ χαρακτηρισμού ως προστατευόμενης περιοχής της λίμνης Παμβώτιδας το οποίο αναμένεται να προωθηθεί προς γνωμοδότηση και στην Επιτροπή Φύση 2000.
 - Έχει τεθεί σε διαβούλευση από το ΥΠΕΝ, σχέδιο ΠΔ με θέμα “Χορήγηση οικονομικών αντισταθμισμάτων σε εφαρμογή των διατάξεων των παρ. 1 και 4 του άρθρου 22 του ν. 1650/1986”.
 - Από τις αρχές Ιανουαρίου έχουν αρχίσει να εκδίδονται ΦΕΚ με τον ορισμό μελών ΔΣ Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών.
 - Στις επόμενες μέρες αναμένεται η υπογραφή των συμβάσεων για το έργο του ΥΠΕΝ που θα ολοκληρώσει ΕΠΜ, ΠΔ και Σχέδια Διαχείρισης για τις περιοχές Natura 2000 της χώρας. Είχε προγραμματιστεί σχετική συνέντευξη τύπου στην οποία είχε προσκληθεί η Επιτροπή Φύση 2000 ωστόσο αναβλήθηκε λόγω κοινοβουλευτικού φόρτου.

4. Επόμενη συνεδρίαση

- Η επόμενη συνεδρίαση προγραμματίζεται για τα μέσα / τέλος Φεβρουαρίου.